

עבודה בספרות
חצוצרה בואדי/ סמי מיכאל

2'10

ניתן להגיש בזוגות
עבודה מודפסת
רווח של שורה וחצי
גופן: 14
היקף: 5 עמודים

ענו על 4 שאלות: (שאלה 5 חובה)

1. כיצד משפיע רוחב היריעה של הרומאן על דרכי עיצובם של המרכיבים הבאים:
רקע (זמן מרחב), דמויות, עלילה. הדגימו את דבריכם על הרומאן.
2. דמות משנה ברומאן עשויה למלא תפקידים שונים כמו:
 - לסייע בעיצוב עולמה ואישיותה של הדמות הראשית.
 - לייצג את עמדותיו של הסופר.תארו והסבירו את התפקיד או התפקידים שממלאות שתיים מדמויות המשנה ברומאן.
3. ציינו שלושה מוטיבים מרכזיים ברומאן ודונו בתרומתם לאפיון הדמויות ולעיצוב החוויה. הדגימו
4. תארו קשר של אהבה כפי שהוא בא לידי ביטוי ברומאן והסבירו את תרומתו לבניית משמעות הרומאן. הדגימו מתוך היצירה
5. בחרו בשני קטעים שאהבתם, צטטו, הסבירו אותם ודונו בחשיבותם

מהצ'חה

עבודה בספרות
כיתות י"א - י"ג
3

תתקבלנה רק עבודות מודפסות

ניתן להגיש בזוגות

רווח של שורה וחצי

גופן 14

היקף 5 עמודים

ענו על ארבע שאלות (שאלה 2 ו-6 חובה) בהרחבה עפ"י הרומן "הר אדוני" לארי דה-לוקה (רומן מתורגם) :

1. תארו את ההתייחסות של דמות מרכזית ברומן שלמדת כלפי המציאות החברתית שבה היא שרויה. הסבירו כיצד ההתייחסות זו משפיעה על התפתחות העלילה.
2. רומן זה הוא רומן חניכה והתבגרות. קראו על הז'אנר בקובץ המצורף ויישמו מאפיינים אלה על הרומן שלפניכם.
3. מה לומדים מהפתיחה של הרומן וסיומו וכיצד חלקים אלה תורמים להבנת היצירה. צטטו והסבירו.
4. ציינו 5 פעמים בהם מופיע מוטיב הבומרן ודונו בחשיבותו כפריט המייצג התבגרות, כמאפיין דמות.
5. קראו עמ' 64 ודונו בשמו של הרומן ומשמעותו.
6. בחרו בקטע שאהבתם ביצירה, צטטו חלקים ממנו והסבירו מדוע התחברתם לחלק זה.

בהצלחה

מאפייני רומן החניכה וההתבגרות

כרומן אשר במרכזו עומדת חווית ההתבגרות. לז'אנר ספרותי כזה יש בדרך כלל מאפיינים תוכניים אשר מבטאים את התהליכים אותם עובר הגיבור המתבגר, במידה רבה דומים הם בסיפורי חניכה רבים. כמו כן ישנם לסיפור חניכה רבים מאפיינים פואטיים, כלומר דרכי עיצוב שיש להם קווים דומים^[12]. אנסה לבחון רומן זה על פי המודל של סיפור התבגרות.

-

כל רומן התבגרות מתרחש תהליך בו הגיבור מתפתח ועובר תהליך של גילוי "האני" המיוחד שלו. בדרך כלל תהליך כזה קשור באינטראקציה של הגיבור עם דמויות הסובבות אותו, עם אירועים המתרחשים סביבו ועם בדיקה עצמאית (אינטרוספקציה) של הגיבור את הנעשה בנפשו. בכל סיפורי התבגרות ישנם תהליכים כאלו^[13]. גם בסיפור שלפנינו עובר הגיבור תהליכים של מודעות עצמית והתפתחות נפשית.

דרך כלל ברומן חניכה והתבגרות קיים מוטיב של עימות עם סמכויות כגון: המשפחה הקרובה, בית הספר, רשויות החוק או כל דמות הנתפסת כבעלת סמכות לגבי הנער או הנערה. חלק מתהליך ההתבגרות של הצעיר או הצעירה מקבל ביטוי של ביקורת על החברה הסובבת אותם. על ידי הביקורת על הסמכות מעצב הצעיר את דרך המחשבה ואת כיוון והפעולה שלו ומגיע לידי הבנה של משמעות וכיוון דרך החיים שלו.

תהייה על משמעות החיים ועיצוב תפיסת עולם בנושאים קיומיים וחברתיים היא חלק בלתי נפרד מתהליך ההתבגרות בכלל ומתהליך ההתבגרות של גיבורי הספרות. על כן נמצא בספרות החניכה תמיד מחשבות ותהיות של הגיבורים על משמעות החיים. גיבורי הספרות וגם נערים בחיים הממשיים נוטים לעצב את השקפת עולמם תוך כדי ויכוחים וקונפליקטים עם דמויות מסביבתם הקרובה כמו: הורים, חברים, סבים או סבתות וכדומה, או דמויות בעלות משמעות בחייהם כמו מורים אנשי שם או דמויות היסטוריות^[32].

חלק בלתי נפרד מרומן התבגרות הוא מוטיב ההתעוררות הארוטית. בתקופה זו בה הופך הילד לנער חלה גם התפתחות גופנית וגם התפתחות נפשית אשר מביאה איתה פרץ רגשות ומחשבות בנושא האהבה, הידידות, יחסים עם בני המין השני ועוד.

רומן התבגרות נכתב ע"י מספר מבוגר אשר משחזר חוויות של נער צעיר. ברור כי הכותב המבוגר רואה את הדברים בצורה שונה ממה שמסתכל